

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Varno jesensko obiskovanje planin

Sončna in topla jesen je za marsikaterega pohodnika idealen čas za obisk planin. A kot opozarjajo v **Planinski zvezi Slovenije**, ima tudi ta letni čas svoje pasti. Pri načrtovanju planinskega izleta je treba upoštevati, da so jesenski dnevni krajši, **planinske koč** so v visokogorju zaprte, nižje pa že odprte po zimskem režimu.

Ob koncu poletne sezone in pred začetkom jesenske so se v **Planinski zvezi Slovenije** pohvalili z odlično letošnjo poletno planinsko sezono, ki je bila v marsičem drugačna od prejšnjih: po številu nočitev v **planinskih koč** je primerljiva oziroma za odtenek še boljša od rekordnega leta 2019, posledično je bil velik pritisk obiskovalcev gora na okolje, za dodaten problem pa je letos poskrbela poletna suša, ki je v visokogorskih koč povzročila pomanjkanje vode.

Planinci strpno sprejemali ukrepe v koč

Do konca septembra 2022 je bilo v **planinskih koč** 120.000 nočitev, kar je primerljivo oziroma celo za odtenek več od sicer rekordnega leta pred epidemijo. »Največ nočitev je bilo v Julijskih Alpah, še posebno v **planinskih koč** na širšem območju Triglava. V nekaterih koč okoli Triglava je delež tujcev presegel 75 odstotkov,« je razložil strokovni sodelavec **PZS Dušan Prašnikar** in dodal, da je delež nočitev tujcev v **planinskih koč** v Sloveniji že presegel polovico, v letu 2022 je bilo to kar 58 odstotkov.

Tako je bilo največ nočitev že tradicionalno naštetih avgusta. Poseben je bil letošnji julij, saj je zaostajal zgolj za 10 odstotkov nočitev v primerjavi z avgustom, tudi junija je bilo nočitev največ v zadnjih letih, september pa je bil zaradi slabšega vremena podpovprečen. »Ne glede na zelo uspešno sezono obiska hribov pa v sredogorju ni bilo presežkov in je bila vsaj poletna sezona sicer dobra, ne pa nadpovprečna, razen nekaterih izjem.« Posebnost letošnje poletne sezone je bila večinoma lepo

vreme brez padavin in posledično pomanjkanje vode predvsem v koč, ki se oskrbujejo z deževnico. Zato so bili v teh koč primorani uvesti določene ukrepe. »V koč so omejili, ponekod celo zaprli vodo za osebno higieno obiskovalcev, na Kredarici so v določenem obdobju zmanjšali število ležišč, koč so omejile uporabo vode za osebje v koč, ponekod so namesto posode za pranje uporabili papirnate posode za enkratno uporabo. V večini primerov so obiskovalci koč strpno sprejemali te ukrepe,« je dodal Prašnikar.

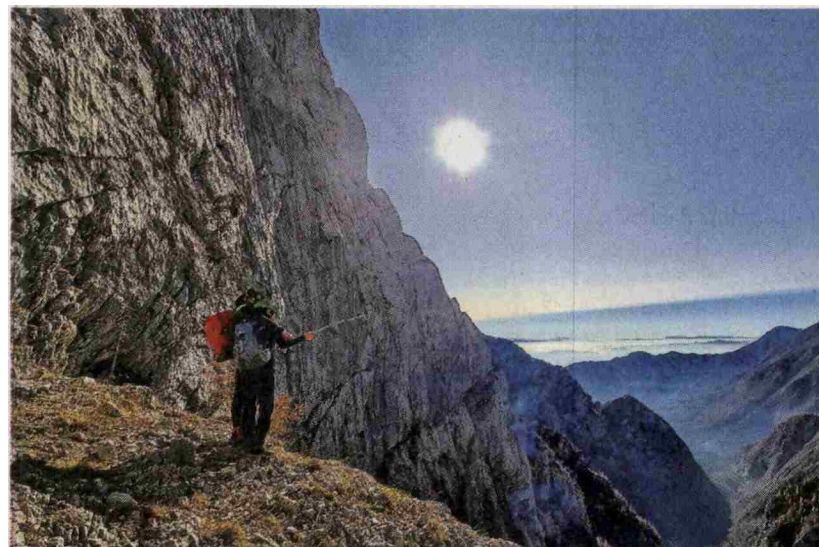
Posebnosti jesenskega obiskovanja visokogorja

Narava nas je obdarila s čudovito jesnjo in dnevi so kot nalašč za prijetno planinsko pohajkovanje, dolge sprehode, raziskovanje in iskanje miru. Marsikdo izmed nas ta čas izkoristi še za zadnje resne vzpone na vrhove, seveda ob dobršni meri izkušenj in znanja. Vsekakor je pri načrtovanju planinskega izleta treba upoštevati, da so jesenski dnevi krajši, oktobrski dan je bil za kar 4,5 ure krajši od julijskega in **planinske koč** so v visokogorju zaprte, nižje pa so odprte po zimskem režimu. V planinskem nahrbtniku naj bo vedno vsa potrebna oprema, ki jo prilagodimo glede na zahtevnost izleta. »Naj ne bo odveč dodaten kos toplejšega oblačila, saj se sonce rado skriva za oblake in z njim hitro postane hladno. Če piha veter, je občutek mraza

še večji. V tem času so sploh v nižjih predelih **planinske poti** skrite pod odejo jesenskega listja. Korak naj bo počasen in zanesljiv. Pod listjem se namreč skrivajo mokre korenine in kamni, ki se ob obremenitvi prevrnejo in lahko staknemo neprijetno poškodbo noge. Svetujemo uporabo planinskih palic za boljše ravnotežje in tipanje terena pred seboj,« je opomnil strokovni sodelavec **PZS Matjaž Šerkezi**. Dodal je še: »Držite se markiranih **planinskih poti**.«

Pot predhodno načrtujte s pomočjo planinskih zemljevidov novejšje izdaje, saj se narava v gorskem svetu burno spreminja in pot, ki je nekoč obstajala, lahko poteka drugje ali pa je ni več. Stanje **planinskih poti** lahko vedno preverite na spletni strani **PZS** (<https://stanje-poti.pzs.si/>). Med izletom vam je lahko v pomoč aplikacija maPZS z vrisanimi **planinskimi potmi**, ki jih redno preverjajo in posodablajo.

Določene vrhove je že pobelil sneg. Na predelih okrog 1500 metrov in na severnih straneh so poledenele zaplate snega, nad 2000 metri pa je sneg. Naj velja, da se na vrhove povzpnejo le s primerno opremo in znanjem njene uporabe. Turo prilagajamo svojim fizičnim sposobnostim in vremenskim razmeram. »Še zlasti bodimo pozorni ob vrnitvi v dolino, saj se takrat zgodi največ nesreč. Visokogorje v tem času zahteva predvsem veliko izkušenj posameznika. Naj vas ne zaslepi želja po lovu za instafotografijami,« je sklenil Šerkezi. ✕ vl

Sončna in topla jesen je za marsikaterega pohodnika idealen čas za obisk planin.
 ☞ Matjaž Šerkezi